

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyaē bālakāṇḍē
॥ *ēkōnacatvāriṃśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ *ēkōnacatvāriṃśaḥ sargaḥ* ॥

*indrēṇa sagarayajñasambandhinō'svasyāpaharaṇam,
sagarātmajairdharāyā bhēdanaṃ dēvairbrahmāṇaṃ prati
vṛttasyāsya vinivēdanaṃ ca*

*viśvāmitravacaḥ śrutvā
kathāntē raghunandanaḥ |
uvāca paramaprītō
muniṃ dīptamivānalam ॥ 1.39.1 ॥*

*śrōtūmicchāmi bhadraṃ tē
vistarēṇa kathāmimām |
pūrvajō mē kathaṃ brahman
yajñaṃ vai samupāharat ॥ 1.39.2 ॥*

*tasya tad vacanaṃ śrutvā
kautūhalasamanvitaḥ |
viśvāmitrastu kākutstha -
muvāca prahasanniva ॥ 1.39.3 ॥*

*śrūyatāṃ vistarō rāma
sagarasya mahātmanaḥ |*

śaṅkaraśvaśurō nāmnā
 himavāniti viśrutaḥ || 1.39.4 ||

vindhyaparvatamāsādya
 nirīkṣētē parasparam |
 tayōrmadhyē samabhavad
 yajñāḥ sa puruṣōttama || 1.39.5 ||

sa hi dēśō naravyāghra
 praśastō yajñakarmani |
 tasyāśvacaryāṃ kākutstha
 ḍṛḍhadhanvā mahārathaḥ || 1.39.6 ||

aṃśumānakarōt tāta
 sagarasya matē sthitaḥ |
 tasya parvaṇi taṃ yajñam
 yajamānasya vāsavaḥ || 1.39.7 ||

rākṣasīṃ tanumāsthāya
 yajñiyāśvamapāharat |
 hriyamāṇē tu kākutstha
 tasminnaśvē mahātmanaḥ || 1.39.8 ||

upādhyāyagaṇāḥ sarvē
 yajamānamathābruvan |
 ayaṃ parvaṇi vēgēna
 yajñiyāśvō'panīyatē || 1.39.9 ||

hartāraṃ jahi kākutstha
 hayaścaivōpanīyatām |

yajñacchidraṃ bhavatyētat

sarvēśāmaśivāya naḥ || 1.39.10 ||

tat tathā kriyatāṃ rājan

yajñō'cchidraḥ kṛtō bhavēt |

sōpādhyāyavacaḥ śrutvā

tasmin sadasi pārthivaḥ || 1.39.11 ||

ṣaṣṭiṃ putrasahasrāṇi

vākyamētaduvāca ha |

gatiṃ putrā na paśyāmi

rakṣasāṃ puruṣarṣabhāḥ || 1.39.12 ||

mantrapūtairmahābhāgai -

rāsthītō hi mahākratuḥ |

tad gacchatha vicinvadhvaṃ

putrakā bhadramastu vaḥ || 1.39.13 ||

samudramāliniṃ sarvāṃ

ṛthivīmanugacchatha |

ēkaikaṃ yōjanaṃ putrā

vistāramabhigacchata || 1.39.14 ||

yāvat turagasandarśa -

stāvat khanata mēdinim |

tamēva hayahartāraṃ

mārgamāṇā mamājñayā || 1.39.15 ||

dīkṣitaḥ pautrasahitaḥ

sōpādhyāyagaṇastvaham |

iha sthāsyāmi bhadraṃ vō
yāvat turagadarśanam || 1.39.16 ||

tē sarvē hṛṣṭamano
rājaputrā mahābalāḥ |
jagmurmahītaṃ rāma
piturvacanayantritāḥ || 1.39.17 ||

gatvā tu pṛthivīṃ sarvā -
madṛṣṭvā taṃ mahābalāḥ |
yōjanāyāmavistāra -
mēkaikō dharaṇītaṃ |
bibhiduḥ puruṣavyāghrā
vajrasparśasamairbhujaiḥ || 1.39.18 ||

śūlairaśanikalpaiśca
halaiścāpi sudāruṇaiḥ |
bhidyamānā vasumatī
nanāda raghunandana || 1.39.19 ||

nāgānāṃ vadhyamānānā -
masurāṇāṃ ca rāghava |
rākṣasānāṃ durādharṣaṃ
sattvānāṃ ninadō'bhavat || 1.39.20 ||

yōjanānāṃ sahasrāṇi
ṣaṣṭiṃ tu raghunandana |
bibhidurdharaṇīṃ rāma
rasātalamanuttamam || 1.39.21 ||

ēvaṃ parvatasambādhaṃ
 jambūdvīpaṃ nṛpātmajāḥ |
 khanantō nṛpaśārdūla
 sarvataḥ paricakramuḥ || 1.39.22 ||

tatō dēvāḥ sagandharvāḥ
 sāsuraḥ sahapannagāḥ |
 sambhrāntamanasaḥ sarvē
 pitāmahamupāgaman || 1.39.23 ||

tē prasādyā mahātmānaṃ
 viṣaṇṇavadanāstadā |
 ūcuḥ paramasantrastāḥ
 pitāmahamidaṃ vacaḥ || 1.39.24 ||

bhagavan pṛthivī sarvā
 khanyatē sagarātmajaiḥ |
 bahavaśca mahātmānō
 vadhyantē jalacāriṇaḥ || 1.39.25 ||

ayaṃ yajñaharō'smāka -
 manēnāśvō'panīyatē |
 iti tē sarvabhūtāni
 hiṃsanti sagarātmajāḥ || 1.39.26 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkiyē ādikāvye
 bālakāṇḍe ēkōnacatvāriṃśaḥ sargaḥ ||